

Administrationsinstitutioner og Bestillingsmænd, som man for Tiden har, og vilde være nødt til at foretage en aarlig Besejling, ligesom Tilfældet er nu, vilde Muligheden for, at denne Koloni i nogen Maade kunde komme til at bære sig, i allerhøjeste Grad formindskes.

Jeg nærer derfor ikke Tvivl om, at der ud fra en erhvervsmæssig Betragtning ikke er nogen som helst Basis for de Krav, som blev rejst fra visse Sider indenfor Pressen. Skal en Kolonisation paa det paagældende Sted foretages, maa det, som jeg gentagende har sagt, blive helt andre Hensyn, som bliver bestemmende i saa Henseende. I denne Forbindelse maa jeg nævne, at medens det ikke er lykkedes at faa etableret de Stationer ved Scoresbysund, som Det østgrønlandske Kompagni fik Bemyndigelse til at anbringe der, paa Grund af at Skibet „Teddy“ ikke naaede derind i indeværende Sommer, saa er der allerede i Maj Maaned i Aar fremkommet Meddelelse om, at der ved Scoresbysund findes en Virksomhed ved dansk Initiativ, nemlig Stationer, som skulde være anbragt paa forskellige Steder i Scoresbysund-Eggen paa Initiativ af en dansk Mand ved Navn Wilckenfeldt. Den vedkommende Herre afslørede de af ham gennemførte Planer i hine Egne ved et Møde, som i Maj Maaned afholdtes i Studenterforeningen. Og fra en vis Side af Pressen blev dette slaet op i meget stort Format og benyttet til en Paavisning af den uhyre Forsømmelighed, som fra Administrationens og Indenrigsministeriets Side blev udvist i Henseende til den grønlandske Forvaltning.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa de Oplysninger, som siges at være tilvejebragt om disse Foretagender ved Scoresbysund, jeg vil ikke nægte, at der over det hele hviler en ikke ringe Mystik. Det Selskab, som Hr. Ingeniør Wilckenfeldt har skaffet til Verden, havde oprindelig en ret ubetydelig Aktiekapital, 80 000 Kr., som imidlertid i Aarens Løb er blevet betydeligt forøget; Selskabet har bestaaet siden 1919, og den Kapital, som Selskabet i 1921 raadede over, angaves til 185 000 Kr. Selskabet skulde bestaa af en dansk, en norsk og en islandsk Interessent, og den islandske Interessent skulde have Hovedledelsen, hvad den forretningsmæssige Side af Sagen angaar, medens den mere tekniske Forvaltning lededes af Hr. Wilckenfeldt. De Skibe og Motorbaade, Selskabet raadede over; har imidlertid intetsteds været indregistreret, Selskabet heller ikke, og det maa derfor siges intetsteds at være hjemme-

hørende. Status for dette Selskab er ikke synderlig god, det har heller ikke vist sig at være rentabelt at drive Fangstvirksomhed i Østgrønland; Østgrønlandske Kompagni er i saa Henseende et ret sørgeligt Eksempel.

Da jeg havde Forbindelse med Hr. Wilckenfeldt for at søge Oplysning om hans Selskab, fik jeg Meddelelse om, at det var Hensigten i betydelig Grad at udvide dette. Hr. Wilckenfeldt søgte for det første Tilladelse, hvad han ikke tidligere havde gjort, til at have disse Stationer i Scoresbysund-Eggen, og for det andet søgte han Tilladelse til at oprette en helt ny Station ved Kap Sveinsson ved Liverpool Kysten. I sit Andragende til Indenrigsministeriet oplyste han, at han vilde have sin norske Kapital udløst og dansk Kapital indsat i Stedet, og at Indregistrering af Selskabet derefter vilde finde Sted i København; den Aktiekapital, der skulde tilvejebringes, skulde være paa ikke mindre end 400 000 Kr.; endvidere skulde der nu anlægges et Trankogeri ved Stationen, hvortil der skulde bruges de allermost moderne Maskiner, paa Grundlag af de mest hypermoderne Principper, og der skulde derved fremstilles et særlig fint Produkt. Men Sagen døde derefter hen. Jeg har bragt i Erfaring, at denne Aktiekapital aldeles ikke er tilvejebragt. Ganske vist købte Chefen for Foretagendet, Hr. Wilckenfeldt, i Slutningen af Juli Maaned det Grønlandske Minedriftsaktieselskab tilhørende Motorfartøj „Sigrid“ for et Beløb af 30 000 Kr. Men da Skibet skulde overtages, havde man ikke de fornødne Kontanter, og Handelen maatte derfor annulleres.

I Anledning af, at Hr. Wilckenfeldt havde oplyst, at Hovedinteressenten i Selskabet var en Købmand i Isafjord Thorbjørnson, og at Besejlingen af hans Stationer foregik fra og til Isafjord paa det nordvestlige Island, henvendte Ministeriet sig til den danske Minister paa Island og bad ham om at skaffe Oplysninger om denne Sag ved Henvendelse til den Partner, som Hr. Wilckenfeldt havde opgivet, han havde paa Island, altsaa Købmand Thorbjørnson. Paa denne Forespørgsel har man modtaget et Telegram fra den danske Minister paa Island, Hr. Bøggild: „Officiel Undersøgelse gennem Syssemanden paa Isafjord har fastslaaet, at ingen Købmand Thorbjørnson er kendt der i de sidste 40 Aar. Wilckenfeldts Virksomhed er fuldstændig ubekendt. Ingen Skibe er ankommet til Isafjord fra Grønland siden Nansen.“ Dermed forekommer det mig rigtigt nok, at hele denne Hi-